

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15Co/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719203532
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8719203532.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členov senátu JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Jozefa Angeloviča, v spore žalobkyne: V. Z. O., M. H., T. XX.XX.XXXX, H. M. XXXX/XX, C. - D., XXXXX C. XX, Č. M., právne zastúpenej Hudzík & Partners s.r.o., so sídlom Mnoheľova 830/15, 058 01 Poprad, IČO: 47 251 654, proti žalovanému: 1/ I. H. H., M. I., T. XX.XX.XXXX, H. O. XXX/XX, XXX XX W. U., právne zastúpenému JUDr. Martinom Tomasom, advokátom, Francisciho 3288, 058 01 Poprad, IČO: 43267408, 2/ S. I.Á., M. H., T. XX.XX.XXXX, H. Z. XX, G., G. M. T., právne zastúpenej JUDr. Martinom Tomasom, advokátom, Francisciho 3288, 058 01 Poprad, IČO: 43267408, 3/ S. H., T. XX.XX.XXXX, H. XXXX XXrd Z. T., G. Z. D. XEX, H. X., Y., X/I. I., T. XX.XX.XXXX, M. I., H. XXX XX W. U. XXX, právne zastúpenému JUDr. Martinom Tomasom, advokátom, Francisciho 3288, 058 01 Poprad, IČO: 43267408, 5/ I. N. W., C., M. I., T. XX.XX.XXXX, H. S. X, XL XXX H. G., G. M. T., právne zastúpenej JUDr. Martinom Tomasom, advokátom, Francisciho 3288, 058 01 Poprad, IČO: 43267408, o neplatnosť listín o vydedení, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č.k. 12C/31/2019-115 z 12. marca 2020 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok okrem výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovaným v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom určil, že listiny o vydedení zo dňa 11.03.2013 a zo dňa 21.03.2013 spísaná vlastnoručne poručiteľom I. Q.Y. H., T. XX.XX.XXXX, naposledy bytom O. XXX/XX, XXX XX W. U., zomrelom dňa XX.XX.XXXX sú neplatné, žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a žalobkyni priznal voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 33 %.

2. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového zistenia, že podľa sobášneho listu Matričného úradu Starý Smokovec zo dňa 02.07.1966 v knihe manželstiev bolo dňa 02.07.1966 zapísané uzavretie manželstva medzi Q. H. a I. W.. Podľa rodného listu vystaveného Matričným úradom Kežmarok 15.10.1966 sa narodila Z. H. rodičom Q. H. a I. H., rodenej W.. Dňa 11.03.2013 vyhotovil I. Q. H., T. XX.XX.XXXX, H. W. U., O. O. XXX/XX vlastnoručne listinu o vydedení, podľa obsahu ktorej po zrelom a dôkladnom zvážení vydedil dcéru Z., M. H., T. XX.XX.XXXX D. Y., pochádzajúcu z jeho prvého manželstva s I. (W.), rodenou W., T. XX.XX.XXXX z dôvodu, že o neho ako o otca poručiteľa nikdy neprejavovala a neprejavuje opravdivý záujem, ktorý by ako potomok prejavovať mala. S odkazom na príslušné ustanovenia zákona vydedil aj deti dcéry Z. a ich ďalších potomkov z rovnakého dôvodu. Dodnes ich nevidel, ani nevie, koľko ich je a nepozná ich mená. Ďalej uviedol, že listiny napísal po zrelej a dôkladnej úvahe, pri dobrom duševnom zdraví, pri plnom vedomí, bez nátlaku, spôsobilý na právne úkony.

3. Dňa 21.03.2013 Q. H. vyhotovil vlastnoručne ďalšiu listinu o vydedení, podľa obsahu ktorej v zmysle príslušných právnych predpisov a paragrafov (§ 469a, § 473 ods. 2 Občianskeho zákonníka) úplne zo všetkého vydedil dcéru Z., rodenú H., T. XX.XX.XXXX z dôvodu, že o neho ako o poručiteľa nikdy neprejavovala, ani neprejavuje opravdivý záujem, ktorý by ako potomok mal prejavíť. Z uvedených dôvodov vydedil aj deti dcéry Z., teda jeho vnukov z tejto línie a ich ďalších potomkov. V listine konštatoval, že manželstvo s I. (W.) W. uzavrel dňa 02.07.1966 v Starom Smokovci, ktoré už od počiatku nebolo šťastné. Považoval to za morálnu povinnosť pred potencionálnym narodením dcéry. Rodina manželky neustále zasahovala do ich vzťahov, z ktorého dôvodu po narodení dcéry Z. rodinu opustil a vrátil sa k rodičom. Manželstvo bolo rozvedené 30.06.1970. Celé toto morganatické manželstvo bolo nešťastné, prekliate. Opísal spolužitie s prvou manželkou, jej povrchný prístup k vedeniu domácnosti, negatívny vzťah jej rodičov k jeho osobe. Tiež uviedol, že následne v živote dosiahol veľa, stal sa riaditeľom ZDŠ, mal mnoho ďalších dôležitých funkcií, prišli ocenenia, vážnosť a úcta. Hoci na dcéru vždy riadne prispieval, spočiatku aj občas navštevoval a príležitostne jej posielal darčeky, bývalá manželka s rodinou mu spravili zo života peklo. Adresovali mu vyhrážky, na verejnosti ho osočovali, spôsobovali mu problémy u zamestnávateľa. Bývalá manželka podnikla kroky k tomu, aby si mohla vyžadovať výživné aj pre seba. Dcéra bola od malička vychovávaná k neúcte, až nenávisti voči jeho osobe. Nepravdivými údajmi o jej zdravotnom stave, chorobe vitiligo bývalá manželka realizovala liečebné pobyty pri mori, ktoré sa následne premietli do žiadosti o zvýšenie výživného v neprimeranej výške, čo sa jej aj darilo. Dcére kupovala luxusnú zahraničnú obuv a oblečenie, organizovala pre ňu jazykové kurzy v zahraničí. Od počiatku ho jeho bývalá manželka klamala, napríklad aj s menom, kedy raz bola uvádzaná ako Monika, inokedy ako Lýdia, niekedy zdvojené Lýdia - Monika. Spochybnil aj svoje možné otcovstvo k dcére. V listine o vydedení poukázal na útoky pôvodnej manželky po uzavretí jeho druhého manželstva a narodení detí. Tiež uviedol, že rodina bývalej manželky bývala cez ulicu, túto dcéru navštevovala, no k nemu ako k otcovi neprišla, hoci jej zasielal darčeky. Po vrátení darčeka k narodeninám dcéry sa vzťahy dostali na bod mrazu. Dcéra ho nepozvala na stužkovú, ani na svadbu napriek tomu, že jej ako svadobný dar poslal 4.000,- Kčs. Neoznámila mu narodenie svojich detí. Z počutia vie, že býva v C. a má priezvisko O. a že si založila rodinu ako aj to, že často navštevovala Slovensko, aj W. U.. Napriek tomu nemala záujem predstaviť mu svojho manžela a deti. Dcéra od útleho veku počúvala od matky a jej rodiny o ňom len najhoršie veci, lži, nepravdy či polopravdy. Urobil ešte jeden zúfalý pokus na normalizáciu vzťahov, keď 12.08.2007 poslal dcére list na adresu jej bydliska a pozdrav z liečenia v Číži. Napokon si dohodli stretnutie vo februári 2008, kedy mala prísť na lyžovačku do Liptovskej Tepličky. Plný očakávaní si pripravil darčeky pre ňu a pre vnukov, tešiac sa na chvíľu, kedy ich konečne spozná. Na dohodnuté miesto stretnutia v Penzióne Dolinka však nik neprišiel. Až na druhý deň mu prišla SMS, že neprídu, nie v minulom čase, že nemohli prísť. Dôvody uvedené neboli. Pokladal to za zneváženie svojej osoby. Vysvetlil si to tak, že dcéra Z. nikdy nejavila, nejaví, ani nebude javiť o neho záujem a určite by mu v rozpore s dobrými mravmi ani neposkytla potrebnú pomoc v chorobe, starobe, o čo ju nemal v pláne ani požiadať. Konanie dcéry Z., jej matky a jej rodiny ovplyvnilo i poslednú vôľu jeho rodičov, ktorí sa zriekli rodinného domu vo Veľkej v prospech jeho detí S. a S. s tým, že najmä oni budú spolu s jeho manželkou a ostatnými najbližšími príbuznými tou oporou v starobe a chorobe. K listine priložil poznámku, že uvedené fakty sú potvrdené aj v rozsudkoch uložených v hneďom fascikli a v priložených dokumentoch.

4. Uznesením zo dňa 16.05.2019 Okresný súd Poprad prostredníctvom notárky JUDr. Zuzany Mercovej pod sp. zn. 12D 112/2018-66 prerušil konanie o dedičstve po poručiťovi I.. Q. H. a V.. Z. O. odkázal, aby v lehote 1 mesiaca od doručenia uznesenia podala žalobu o určenie neplatnosti vydedenia na základe listín zo dňa 11.03.2013 a 21.03.2013. Uznesenie konštatuje aj vyhotovenú záveť, ku ktorej sa však výroková časť uznesenia nevzťahuje.

5. Podľa lekárskej správy I.. Q. Q. zo dňa 16.10.2019 I.. Q.J. H. bol v liečbe na ambulancii D. D. W. U. od 27.05.1996 do 30.09.2018, kedy náhle zomrel na akútne zlyhanie srdca. Počas celej uvedenej doby sa vôbec neliečil na žiadne psychiatrické ochorenie. Potvrdenie bolo vydané na žiadosť manželky k dedičskému konaniu. Ľ. I.Á. vo svojom písomnom čestnom prehlásení (podpis na čestnom prehlásení overený matričnom úradom 11.03.2020) uviedla, že so zosnulým Q. H. sa stretla dvakrát v W. U.. Tento sa informoval o žalobkyni, o jej rodine. Povedala mu, že má možnosť sa spojiť so svojou dcérou, ktorá sa určite stretnutiu poteší. Pri rozhovoroch sa vyjadril, že jeho manželka si neželá, aby sa kontaktoval s dcérou, čo mu bolo ľúto. Priniesla mu aj rodinné fotografie žalobkyne, ktoré si nechal. Aj pri stretnutí v roku 2015 v rámci stretnutia Klubu dôchodcov Hornádskej doliny, kde bol ako kronikár, si k nej prisadol

a vypytoval sa na svoju dcéru. Opätovne zdôraznil, že kontakt si nepraje jeho manželka a takto boli zmarené príležitosti na urovanie vzťahov.

6. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru o čiastočnej dôvodnosti žaloby, a to vo vzťahu k listinám o vydedení. Poukázal na to, že materiálnou náležitosťou vydedenia je, okrem všeobecných požiadaviek pre platnosť právnych úkonov, existencia konkrétneho dôvodu vydedenia uvedeného v zákone. Dôvody vydedenia musia byť uvedené v listine o vydedení s konkrétnym skutkovým opisom. Vyslovil názor, že skutočnosti odôvodňujúce záver, že potomok o poručiťľa trvalo neprejavuje opravdivý záujem, ktorý by ako potomok prejavovať mal, môžu spočívať v nezájme a pasivite potomka o poručiťľa, ale aj v správaní, ktorým síce o poručiťľa záujem prejavuje, ale spôsobom neodpovedajúcim náležitému správaniu potomka k rodičovi v rozpore s dobrými mravmi. Poukazom na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky zdôraznil, že ak sa premietnu tieto všeobecné právne úvahy na daný prípad, je nesporné, že z hľadiska etického a morálneho hodnotenia správania sa poručiťľa ku žalobkyni ako svojej vlastnej dcére, toto nezodpovedalo všeobecne uznávaným pravidlám pre štandardný rodinnoprávny vzťah otca a dcéry, hlavne v období jej maloletosti. Zo samotnej listiny o vydedení je zrejmé, že najmä v dôsledku konania matky žalobkyne a jej rodiny poručiťľ rezignoval minimálne od času rozvodu manželstva, podieľať sa na jej výchove, všestrannom vývine, budovaní vzťahových väzieb. Uplatňovanie svojich rodičovských práv obmedzil iba na zabezpečenie jej výživy platením výživného a udeľovania súhlasu s vycestovaním do zahraničia. Mal za preukázané, že žalobkyňa o poručiťľa v dospelosti trvale neprejavovala opravdivý záujem, resp. tento záujem bol iba sporadický (písomné oznámenie maturity, uzavretia manželstva, ukončenia štúdia na vysokej škole, snaha dvakrát za dlhú dobu o stretnutie s ním v roku 1992, 2007 resp. 2008). Jej aktivity nezodpovedali záujmu, ktorý by ako potomok prejavovať mala. Jej pasivita však bola vyvolaná samotným poručiťľom, ktorý sa o ňu nezaujímal od jej narodenia, nebudoval si k nej vzťah. Rovnako záujem o ňu prejavoval iba sporadicky (zaslanie svadobného daru, návrh na stretnutie v roku 2007). Sám tak vyvolal stav, ktorý potomkovi bránil o poručiťľa prejavovať záujem.

7. Keďže nedošlo k naplneniu zákonného dôvodu na vydedenie žalobkyne, súd listiny o vydedení určil za neplatné. Súd prvej inštancie zároveň zamietol návrh na vyslovenie neplatnosti závetu z dôvodu, že jediným skutkovým tvrdením poukazujúcim na neplatnosť tohto právneho úkonu mala byť skutočnosť, že do závetu boli pojaté osoby, ktoré nie sú dedičmi zo zákona a ktorými sú deti druhej manželky poručiťľa - žalovaní 4 a 5. K tomuto súd zdôraznil, že závetom môže poručiťľ odlišne od zákonnej dedičskej postupnosti určiť osoby, ktoré sa majú stať jeho dedičmi, čo v danom prípade aj poručiťľ učinil. Z uznesenia súdu - súdneho komisára zatiaľ nevyplýva, aby bol spochybnený uvedený dedičský titul.

8. Predmet sporu súd prvej inštancie právne posúdil podľa § 469a, § 476, § 476a, § 476b, § 477, § 479, § 3 a § 38 Občianskeho zákonníka.

9. O trovách konania strán sporu rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a úspech žalobkyne posúdil v nadväznosti na počet žalovaných nárokov.

10. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie žalovaný 3. Odvolanie smerovalo proti vyhovujúcim výrokom a výroku o trovách konania, teda výrok rozsudku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá nadobudol právoplatnosť.

11. Žalovaný 3 namietal nesprávne zistený skutkový stav veci v súvislosti s predloženými dôkazmi. Zdôraznil, že poručiťľ v listinách o vydedení zo dňa 11.03. a 21.03.2013 vydedil žalobkyňu, svoju prvorodenú dcéru, pričom dôvody svojho rozhodnutia riadne a presvedčivo ozrejnil v odôvodneniach, ktoré sú súčasťou listín. Žalobkyňa sa snažila tieto dôvody spochybniť, pričom jej argumentácia je založená len na jej výpovediach, výpovediach jej manžela a tety Ľ. I., teda osôb, ktoré sú v jej blízkom pomere a majú eminentný záujem pomôcť žalobkyni. Vo vzťahu k samotnému správaniu sa žalobkyne poukázal odvolateľ na to, že pokiaľ žalobkyňa v roku 1984 navštívila poručiťľa takmer ako plnoletá, tak to bolo len z vypočítavosti, keďže potrebovala písomný súhlas na vycestovanie do Anglicka. Pokiaľ sa odsťahovala v roku 1986 do Prahy a nenechala poručiťľovi žiadnu adresu, ani telefonický kontakt, tak sa s ňou poručiťľ nemohol skontaktovať. Poručiťľ sa v júni 1992 stretol s tetou žalobkyne Ľ. I., ktorá mu oznámila, že žalobkyňa sa vydala, resp. sa bude vydávať a od tejto osoby získal aj fotografie, jej adresu, na základe čoho jej zaslal svadobný dar, a to finančnú hotovosť vo výške 3.000,- Kčs. Znamená to, že práve poručiťľ bol aktívny, snažil sa nadviazať kontakt a nie žalobkyňa. Pokiaľ sa žalobkyňa

odšťahovala do Španielska a do miesta bydliska chodila len sporadicky, tak opäť nedala poručiťovi telefonický kontakt, resp. neoznámila mu adresu v Španielsku, pričom poručiť od roku 1997 až do svojej smrti mal rovnakú adresu, teda ho žalobkyňa mohla kontaktovať kedykoľvek. Po návrate do Prahy v roku 1998 žalobkyňa opätovne nijako poručiťa nekontaktovala a neinformovala ho o novej adrese, či telefónnom čísle, resp. o skutočnosti, že sa vrátila do Českej republiky. Tvrdenia, že sa snažila poručiťa telefonicky kontaktovať žalobkyňa nepreukázala.

12. Do pozornosti odvolacieho súdu dal odvolateľ skutočnosť, že na Slovensko po roku 1998 žalobkyňa neprichádzala vôbec a v rokoch 2004 až 2008 bola na Slovensku asi štyrikrát. Vo vzťahu k stretnutiu na začiatku roka 2007 uviedol, že poručiť sa na toto stretnutie, ktoré inicioval, tešil, ale žalobkyňa na stretnutie neprišla. Žalobkyňa po smrti poručiťa a po tom, ako sa dozvedela o vydedení, navštívila pozostalých žijúcich v spoločnej domácnosti s poručiťom, na ktorom stretnutí požadovala z dedičstva 30.000,- eur s podmienkou, že ináč napadne listiny o vydedení na súde. Nezaujímala sa o to, ako poručiť žil posledné roky a ako zomrel. Žalovaný 3 zdôraznil, že jej jediný kontakt s poručiťom, ktorý iniciovala žalobkyňa bol v roku 1984, kedy potrebovala písomný súhlas na cestu do zahraničia. Po tomto stretnutí sa s poručiťom už nikdy nestretla a ani nevyvinula žiadnu iniciatívu, aby sa s ním nejako spojila. Iniciatíva vždy vychádzala zo strany poručiťa, pričom informácie o žalobkyňi získaval sporadicky od L. I.. Vyslovil presvedčenie, že žalobkyňi ide len o finančné obohatenie z dedičstva. Navrhol rozsudok v napadnutých výrokoch zmeniť a žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania.

13. K odvolaniu žalovaného 3 sa vyjadrili žalovaní 1, 2, 4 a 5 podaním z 29.06.2020. S odvolaním žalovaného 3 sa stotožnili v celom rozsahu. Potvrdili skutočnosť, že záujem o nadviazanie kontaktu so žalobkyňou vyvíjal stále poručiť, teda tento mal snahu sa s ňou stretnúť, za účelom čoho aj zaslal list zo dňa 12.08.2007. Žalobkyňa však na tento list, v ktorom ju prosil o stretnutie a nadviazanie nových kontaktov, žiadnym spôsobom nereflektovala a až do jeho smrti ho žiadnym spôsobom nekontaktovala. V závere uviedli, že trvajú na svojom odvolaní z 24.04.2020.

14. Odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie podali aj žalovaní 1, 2, 4 a 5 podaním z 24.04.2020.

15. Namietali nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci, teda odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP. Odvolaním nenapadli výrok, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá. Nesúhlasili s argumentáciou súdu prvej inštancie spočívajúcou v tom, že to bol práve poručiť, ktorý sa o žalobkyňu od jej narodenia nezaujímal a nebudoval si k nej vzťah, preto sám poručiť prispel k stavu, ktorý bránil potomkovi prejavovať o neho záujem. Zdôraznili, že žalobkyňa v prejednávacom prípade žiadnym spôsobom nepreukázala, že by to bol práve poručiť, ktorý sa podieľal na tom, že by jej bránil ako potomkovi prejavovať o neho opravdivý záujem. Zo samotných listín o vydedení totižto vyplynul záver, že to bol poručiť, ktorý mal snahu nadviazať so žalobkyňou ako dcérou vzťah, mal snahu sa s ňou stretnúť. Na ten účel jej zaslal list zo dňa 12.08.2007, na ktorý žalobkyňa žiadnym spôsobom nereflektovala. Preto to bola práve žalobkyňa, ktorá až do smrti svojho otca žiadnym spôsobom nekontaktovala. Trvali na tom, že listiny o vydedení jednoznačne a presne špecifikujú konkrétny dôvod vydedenia uvedený v zákone. Do pozornosti odvolacieho súdu dali aj skutočnosť, že žalobkyňa nepozvala poručiťa na promócie, ale poslala iba oznámenie o promócií; tiež ho nepozvala na vlastnú svadbu v roku 1992, no napriek tomu poručiť poslal žalobkyňi svadobný dar vo forme finančných prostriedkov. Samotná skutočnosť, že poručiť sa len z počutia dozvedel o tom, že žalobkyňa sa presťahovala do Prahy a že má deti svedčí o odmietavom prístupe žalobkyne k prítomnosti poručiťa na dôležitých životných udalostiach, teda o vylúčení poručiťa z jej osobného života.

16. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie považovali žalovaní za rozporuplné, nepravdivé a protirečivé s aplikáciou právnych predpisov, ktoré súd prvej inštancie vykladal inak a v rozpore s ich samotným obsahom. Za nesporné považovali odvolatelia to, že v čase spísania listín o vydedení dňa 11.03. a 21.03.2013 žalobkyňa trvalo neprejavovala opravdivý záujem, ktorý by ako potomok mala prejavovať. Úplne upustenie od kontaktu s poručiťom aj napriek snahe poručiťa najneskôr od februára 2007, resp. 2008 zo strany žalobkyne zodpovedá trvalému nezájmu žalobkyne o poručiťa. Preto zákonné podmienky na vydedenie boli splnené. Predloženými dôkazmi a uvedenými skutočnosťami bolo preukázané, že žalobkyňa sa voči poručiťovi správala v rozpore so základnými zásadami slušného správania, nezaujímala sa o neho, nekontaktovala sa s ním, čo žalobkyňa ani nespochybnila, ak v žalobe uviedla, že od 40-tého roku veku sa nepokúsila poručiťa kontaktovať napriek opakovanej poručiťovej

snahe o nadviazanie nových vzájomných vzťahov. Zo samostatných listín o vydedení vyplýva, že to bola práve prvá manželka poručiteľa a jej rodina, ktorí poručiteľovi spravili zo života peklo. Adresovali mu vyhrážky, na verejnosti ho osočovali, spôsobovali mu problémy u zamestnávateľa. Dcéra, teda žalobkyňa, bola preto od malička vychovávaná k neúcte a nenávisti voči jeho osobe. Záver súdu prvej inštancie, že príčinou dcérinho nezájmu o otca bol otec sám, sa preto javí ako nesprávny.

17. Poukazom na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky vyzdvihli odvolatelia právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Navrhli rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcich výrokoch a vo výroku o trovách konania zmeniť a žalobu zamietnuť, resp. rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

18. K odvolaniu žalovaných sa vyjadrila žalobkyňa podaním z 08.07.2020. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považovala za správne a v súlade s ustáleným právnym názorom vyšších súdnych autorít v obdobných veciach, v zmysle ktorých vzťah dieťaťa k otcovi sa formuje predovšetkým z aktívneho citového vzťahu rodiča k dieťaťu, predovšetkým od útleho detstva a nie naopak. Informácie uvedené v odvolaní žalovaného 3 považovala žalobkyňa za účelové, neprinášajúce do objasnenia veci nič nové, s čím by sa súd prvej inštancie nevysporiadal. Jednotlivé listiny o vydedení sa podľa žalobkyne z veľkej časti zaoberajú vzťahom zosnulého k iným členom rodiny a nie k jeho najstaršej dcéru. Zo samotného znenia obsahu listín nemôže byť cítiť nejaká vrelá otcovská láska a následne sklamanie. Zdôraznila, že poručiteľ ako otec s ňou udržiaval vzťah asi do jej 11-tich rokov a potom bol tento obmedzený iba na platenie výživného. O jeho novom manželstve a o súrodencoch sa dozvedela neskôr. Poručiteľ nikdy neprejavil záujem predstaviť jej novú rodinu, nikdy ju nepozval k sebe do W. U.Č. a ani sa o ňu ako o študentku nezaujímal. Zdôraznila, že sa považuje za legitímneho a právoplatného dediča napriek tomu, čo sa kedy stalo, resp. nestalo. Trvala na tom, že nemala reálnu možnosť stretnúť sa s poručiteľom, nakoľko poručiteľ sa pravdepodobne niečoho obával, keď naplánované a riadne dohodnuté stretnutie bez akejkoľvek informácie zrušil a viac sa o možnosť stretnutia nezaujímal. Naopak, ona aspoň prostredníctvom tretích osôb, predovšetkým pani I. dala o sebe poručiteľovi vedieť, nakoľko jej predošlá iniciatíva nebola opätovaná. Stotožnila sa so záverom súdu prvej inštancie, že nedošlo k naplneniu obsahu zákonného dôvodu na vydedenie, preto boli listiny o vydedení vyhlásené za neplatné. Rozhodnutie súdu považovala za vecne správne a navrhla ho potvrdiť.

19. Žalovaní odvolaciu repliku nepredložili.

20. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných nie je dôvodné.

21. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

22. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

23. Súd prvej inštancie v predmetnom spore vykonal potrebné dokazovanie, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým zisteniam a z týchto vyvodil aj správny právny záver. Odvolací súd poukazuje

na výstižné a vyčerpávajúce odôvodnenie rozhodnutia, s ktorým sa stotožňuje v celom rozsahu. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva a nepopierajú to ani žalovaní, že žalobkyňa ešte ako maloletá (hoci len sporadicky a účelovo) prejavovala záujem o kontakt s poručiteľom, pričom práve v tomto období bolo na iniciatíve poručiteľa vzťah medzi žalobkyňou a ním rozvíjať do možnej miery podľa okolností v danom mieste a čase. Aj za situácie, že nedochádzalo k osobnému kontaktu medzi poručiteľom ako rodičom a žalobkyňou ako dieťaťom, nič nebránilo poručiteľovi rozvíjať tento kontakt aspoň vo forme písomnej, v bránení čoho nebolo v konaní pred súdom prvej inštancie preukázané.

24. Skutkové zistenia týkajúce sa vonkajších prejavov konkrétneho správania poručiteľa a tomu zodpovedajúceho správania sa žalobkyne z hľadiska vyriešenia právnych otázok týkajúcich sa platnosti právneho úkonu, ktorými bola prejavovaná vôľa poručiteľa vydediť žalobkyňu, boli správne. Nezaujím žalobkyne o poručiteľa po roku 2007 je potrebné posúdiť ako nezavinené neprejavovanie kvalifikovaného záujmu o poručiteľa z dôvodov spočívajúcich v predchádzajúcom jeho správaní. Nie je namieste vyžadovať od žalobkyne opakované pokusy o kontakt za situácie, ak zo strany poručiteľa bola počas jej detstva, kedy dôsledky svojho správania nemohla žalobkyňa objektívne vyhodnotiť, minimálna snaha vytvoriť vzťah zodpovedajúci tejto rodinnej väzbe. V konaní pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že v nasledujúcom živote žalobkyne poručiteľ iba reagoval na jej rôzne životné udalosti, o ktorých bol informovaný prostredníctvom tretích osôb. O svojich životných udalostiach však žalobkyňu po dosiahnutí jej dospelosti aktuálne poručiteľ neinformoval (bez ohľadu na jej bydlisko), hoci tak mohol urobiť taktiež prostredníctvom tretích osôb.

25. Pokiaľ odvolatelia poukazujú na list poručiteľa z 12.08.2007, tak z jeho obsahu jednoznačne vyplýva, že pred týmto listom bol zo strany žalobkyne vykonaný pokus o stretnutie s poručiteľom opakovane, aj keď s odstupom viacerých rokov, čo korešponduje s jej tvrdením uvedeným v žalobe, že po telefonickom kontakte s poručiteľom malo dôjsť k ich stretnutiu počas jarných prázdnin v roku 2007. V liste totižto poručiteľ píše o tzv. „premárnenej šanci z februára t.r.“. Vychádzajúc z celého priebehu života žalobkyne je dôvodné konštatovať, že pokiaľ nedošlo k vytvoreniu citových väzieb medzi poručiteľom ako otcom a žalobkyňou ako dieťaťom počas jej detstva, je len ilúziou očakávať od žalobkyne domáhania sa vytvorenia takéhoto vzťahu v dospelosti. Tento stav ju však nediskvalifikuje v jej dedičských právach.

26. Odvolací súd nemá žiadnu pochybnosť, že vydedenie žalobkyne nespĺňa zákonné predpoklady tohto inštitútu uvedené v ustanovení § 469a ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého poručiteľ môže vydediť potomka, ak

- a) v rozpore s dobrými mravmi neposkytol poručiteľovi potrebnú pomoc v chorobe, v starobe alebo iných závažných prípadoch,
- b) o poručiteľa trvalo neprejavuje opravdivý záujem, ktorý by ako potomok mal prejavovať,
- c) bol odsúdený pre úmyselný trestný čin na trest odňatia slobody v trvaní najmenej jedného roka,
- d) trvalo vedie neusporiadaný život.

27. V súlade s vyššie uvedeným odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch, ktoré boli napadnuté odvolaním ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP, vrátane zodpovedajúceho výroku o trovách konania.

28. O trovách odvolacieho konania vo vzťahu k všetkým žalovaným bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, teda úspešnej žalobkyňi bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešným žalovaným v rozsahu 100 %.

29. Rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).